

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

23 oktober 2007

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met het protocol nr. 7
bij het verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden,
opgemaakt in Straatsburg op 22 november 1984**

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	11
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	15
Advies van de Raad van State	19
Ontwerp van decreet	27
Bijlage: Protocol nr. 7 bij het verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden	31
– Nederlandse vertaling	33
– Engelse tekst	37

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. ALGEMENE TOELICHTING

1. Ontstaan van het protocol nr. 7

Het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) werd op 4 november 1950 in Rome ondertekend. Het trad in werking op 3 september 1953. In België werd het verdrag goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1955 waarna het op 14 juni 1955 in werking trad.

Het protocol nr. 7 bij het EVRM vindt zijn oorsprong in de wil van de Raad van Europa om de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden niet enkel te vrijwaren, maar ook uit te breiden.

Naar aanleiding van de goedkeuring op 16 december 1966 door de Verenigde Naties (VN) van het internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (BUPO-verdrag) en van het internationaal verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten, vroeg het Comité van ministers van de Raad van Europa aan het Comité van deskundigen inzake rechten van de mens, in oktober 1967, om de problemen te bestuderen die kunnen voortvloeien uit de co-existent van het EVRM en de twee VN-verdragen. In de loop van 1969 bracht het Comité verslag uit bij het Comité van ministers en benadrukte de verschillen tussen de rechten die enerzijds door het EVRM en anderzijds door de twee VN-verdragen gewaarborgd worden.

Op 23 oktober 1972 keurde de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa aanbeveling 683 (1972) goed, waarmee zij voorstelde de kwestie van de uitbreiding van de rechten die door het EVRM gewaarborgd worden, te bestuderen. In haar aanbeveling 791 (1976) gaf de Parlementaire Vergadering het Comité van ministers ten slotte de aanbeveling om zoveel mogelijk materiële bepalingen van het BUPO-verdrag in het EVRM op te nemen.

In het kader van de doelstellingen van de plannen op middellange termijn 1976-1980 en 1981-1986 van de Raad van Europa, werd voornoemd verslag van het Comité van deskundigen in 1976 door een Subcomité van deskundigen als grondslag voor de werkzaamheden gebruikt, en vervolgens door het Comité van des-

kundigen voor de uitbreiding van de rechten die het EVRM bevat. Bij de uitwerking van het ontwerp van een nieuw aanvullend protocol bij het EVRM, hield dit Comité rekening met de noodzaak om enkel rechten op te nemen die duidelijk genoeg kunnen geformuleerd worden om te kunnen gewaarborgd worden in het kader van het toezichtstelsel dat het EVRM invoert.

Na aanpassing door het Directiecomité voor de rechten van de mens, werd het ontwerp van protocol voorgelegd aan het Comité van ministers dat de tekst definitief goedkeurde tijdens de 374ste vergadering van de afgevaardigden van de ministers op 22 november 1984 en het diezelfde dag nog openstelde voor ondertekening door de lidstaten van de Raad van Europa.

2. Inhoud van het protocol nr. 7

De goed te keuren tekst is het protocol nr. 7, zoals gewijzigd door artikel 2, §7, van het protocol nr. 11 tot herstructurering van het toezichtmechanisme dat ingevoerd werd door het verdrag. In dat artikel staat dat protocol nr. 7 als volgt geamendeerd wordt:

- a. de artikelen krijgen een opschrift zoals opgenomen in de bijlage bij het protocol nr. 11;
- b. in artikel 6, §4, over het afleggen van een verklaring, wordt de zinsnede “overeenkomstig artikel 63” vervangen door “overeenkomstig artikel 56”; in datzelfde artikel 6 wordt een §6 toegevoegd waarin staat dat elke staat die een verklaring afgelegd heeft, te allen tijde kan verklaren dat hij de bevoegdheid van het Hof aanvaardt om kennis te nemen van verzoekschriften;
- c. §2 van artikel 7 wordt geschrapt.

Het protocol nr. 11 werd door België ondertekend op 11 mei 1994, bekrachtigd op 10 januari 1997 en het is in werking getreden op 1 november 1998.

Het protocol vult het EVRM met vijf nieuwe fundamentele rechten aan:

- het recht van elke vreemdeling die wettig op het grondgebied van een staat verblijft, op minimale procedurele waarborgen bij uitzetting;
- het recht op hoger beroep in strafzaken;

- het recht op schadeloosstelling in geval van gerechtelijke dwaling;
- het recht om niet tweemaal berecht of gestraft te worden in een strafrechtelijke procedure binnen de rechtsmacht van dezelfde staat;
- het algemeen beginsel dat echtgenoten gelijke rechten en verantwoordelijkheden van civielrechtelijke aard hebben, zowel onderling als in de relatie tot hun kinderen.

Vier van die rechten zijn voornamelijk van procedurele aard.

II. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING VAN HET PROTOCOL

Artikel 1 bepaalt dat vreemdelingen die op een legale manier in een land verblijven, slechts kunnen uitgewezen worden in uitvoering van een gerechtelijke beslissing. Zij hebben het recht:

- argumenten aan te brengen tegen hun uitwijzing;
- hun zaak te laten herzien;
- bijgestaan te worden door een bevoegde persoon.

De uitwijzing kan plaatsvinden vóór zij van die rechten kunnen genieten, als de uitwijzing noodzakelijk is voor de openbare orde of de nationale veiligheid.

Een vreemdeling die zich op het grondgebied van een lidstaat van de Raad van Europa bevindt en ten aanzien van wie een uitzettingsmaatregel genomen werd, geniet al bepaalde waarborgen. Het gaat meer bepaald om deze die toegekend worden door de artikelen 3 en 8, in samenhang met artikel 13 van het EVRM en, in de staten die partij zijn, door het Europees vestigingsverdrag van 1955 (artikel 3), het Europees sociaal handvest van 1961 (artikel 19, §8), het verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van 1957 (artikel 48), het verdrag van Genève betreffende de status van vluchtelingen van 1951 (artikelen 32 en 33) en het BUPO-verdrag (artikel 13).

Rekening houdend met de rechten die vreemdelingen aldus krijgen, werd onderhavig artikel aan het EVRM toegevoegd om die personen minimale waarborgen te bieden bij uitzetting uit het grondgebied

van een verdragsluitende staat. Deze bepaling beoogt een bescherming te verzekeren in de gevallen die niet door andere internationale instrumenten gedekt worden en maakt het mogelijk om deze bescherming op te nemen in het toezichtstelsel dat het EVRM ingevoerd heeft.

Het artikel geldt enkel voor de vreemdeling die wettig op het grondgebied van de betrokken staat verblijft.

Op het ogenblik van de ondertekening van onderhavig protocol, heeft de Belgische Regering de volgende interpretatieve verklaring betreffende artikel 1 geformuleerd: “België verstaat de woorden ‘verblijf’ en ‘wettig’ zoals vermeld in artikel 1, in de betekenis van §9 van zijn toelichtend rapport.”.

De Nederlandse vertaling van §9 van dat toelichtend rapport luidt als volgt:

“Wat zijn toepassingsgebied betreft, heeft dit artikel (1) enkel betrekking op een vreemdeling die wettig op het grondgebied van de bewuste staat verblijft.

Het woord ‘verblijft’ beoogt elke vreemdeling die aangekomen is in een haven of aan een ander grenspunt en nog niet de immigratiecontrole gepasseerd is, of die toegelaten is tot het grondgebied met het oog op transit of voor een beperkte periode van niet-residentiële aard, uit te sluiten van de toepassing van het artikel. Die periode behelst eveneens de tijd die voorafgaat aan een beslissing over een aanvraag voor het bekomen van een verblijfsvergunning.

Het woord ‘wettig’ verwijst naar de wetgeving van de betrokken staat. In die wetgeving moet bepaald worden aan welke voorwaarden een persoon moet voldoen vooraleer hij beschouwd wordt als iemand die ‘wettig’ op het grondgebied van die staat verblijft.

De bepaling van het artikel heeft niet alleen betrekking op vreemdelingen die wettig in een staat gekomen zijn, maar ook op vreemdelingen die op een illegale manier binnengekomen zijn, maar wiens situatie daarna geregulariseerd werd. Hoe dan ook kan een vreemdeling wiens toelating en verblijf onderworpen waren aan bepaalde voorwaarden, bijvoorbeeld een bepaalde periode, en die niet langer voldoet aan die voorwaarden, niet langer beschouwd worden als iemand die nog steeds ‘wettig’ in een staat verblijft.”

Deze verklaring moet verstaan worden in de zin dat enkel de vreemdelingen die niet kunnen verwijderd worden van het Belgische grondgebied dan door een ministerieel besluit tot terugzending of een koninklijk besluit tot uitwijzing, zich kunnen beroepen op de waarborgen voorzien door artikel 1 van protocol nr. 7.

Het begrip ‘uitzetting’ wordt algemeen gebruikt om elke maatregel aan te duiden die een vreemdeling dwingt om het grondgebied van een staat te verlaten. Het heeft geen betrekking op de uitlevering. De aldus gedefinieerde uitzetting is een autonoom begrip, los van elke definitie in de nationale wetgeving. Het begrip dekt niet de uitwijzing van vreemdelingen die het grondgebied van een staat onwettig betreden hebben, behalve indien hun situatie daarna geregulariseerd werd.

Het eerste lid van onderhavig artikel verduidelijkt in de eerste plaats dat de betrokken personen enkel kunnen uitgezet worden in uitvoering van een beslissing die overeenkomstig de wet genomen werd. Er worden geen uitzonderingen op deze regel toegestaan. Het woord ‘wet’ wijst hier trouwens op de nationale wetgeving van de betrokken staat. De alinea’s (a), (b) en (c) van het eerste lid voorzien vervolgens drie waarborgen.

De eerste waarborg bestaat uit het recht van elke vreemdeling die wettig op het grondgebied van een staat verblijft om gronden tegen zijn uitzetting aan te voeren. De voorwaarden voor de uitoefening van dit recht ressorteren eveneens onder de nationale wetgeving. Door deze waarborg in een afzonderlijke alinea onder te brengen, wilde men erop wijzen dat een vreemdeling dit recht zelfs kan uitoefenen alvorens hij zijn zaak heeft kunnen laten beoordelen.

De tweede waarborg bestaat uit het recht om zijn zaak te doen beoordelen. Dit recht vereist niet noodzakelijk dat de procedure in twee fasen voor onderscheiden instanties loopt; het vereist enkel de beoordeling van het dossier door de bevoegde instantie in het licht van de gronden tegen zijn uitzetting die de betrokkene heeft doen gelden. Onder voorbehoud van deze voorwaarde en van alinea (c), moeten de staten bepalen welke vorm deze beoordeling moet krijgen.

De derde waarborg bestaat uit het recht van de betrokken persoon om zich bij de bevoegde instantie of bij een of meer door deze instantie aangewezen personen te laten vertegenwoordigen. De ‘bevoegde’ instantie kan een administratieve of gerechtelijke

instantie zijn. Deze instantie is trouwens niet noodzakelijk de instantie die als laatste over de uitzetting moet beslissen. Zo zou een procedure waarin een rechtbank die het geval overeenkomstig alinea (b) beoordeeld heeft en een aanbeveling tot uitzetting stuurt naar een administratieve instantie die als laatste moet beslissen, voldoen aan de bepalingen van onderhavig artikel. Een nationale wetgeving zou ook niet in tegenstrijd zijn met de eisen van dit artikel of van artikel 14 van het EVRM, indien zij andere procedures zou invoeren en onderscheiden instanties zou aanwijzen om bepaalde categorieën van gevallen te beoordelen, op voorwaarde dat de waarborgen van onderhavig artikel gerespecteerd worden. Ten slotte impliceert (c) van dit artikel niet dat de betrokkene of zijn vertegenwoordiger fysiek aanwezig moet zijn op het ogenblik waarop het dossier beoordeeld wordt. Eigenlijk kan de procedure volledig schriftelijk verlopen.

Een vreemdeling moet in het algemeen de kans hebben om deze drie minimale waarborgen uit te oefenen voor hij uitgezet wordt. Het tweede lid van onderhavig artikel laat echter uitzonderingen op deze regel toe, wanneer de uitzetting nodig is in het belang van de openbare orde of op gronden van de nationale veiligheid steunt. De toepassing van deze uitzonderingen moet echter rekening houden met het evenredigheidsbeginsel, zoals gedefinieerd door de rechtspraak van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens.

Zo moet de staat die de openbare orde aanhaalt om een vreemdeling uit te zetten vóór hij zijn rechten kan uitoefenen, de noodzaak van deze buitengewone maatregel in het specifieke geval in kwestie kunnen aantonen. Indien gronden van de nationale veiligheid aan de basis van de uitzetting liggen, moeten deze als afdoende verantwoording aanvaard worden. In beide gevallen moet de betrokkene de kans krijgen om de rechten van het eerste lid na zijn uitzetting uit te oefenen.

In het kader van het verzoek nr. 7729/76 verklaarde de Europese Commissie voor de Rechten van de Mens dat de beslissing om een persoon uit te zetten “geen beslissing impliceert over zijn rechten en plichten van burgerlijke aard, noch over de gegrondheid van een beschuldiging in een strafzaak tegen hem”, in de zin van artikel 6 van het EVRM. Onderhavig artikel heeft geen invloed op de interpretatie van artikel 6 van het verdrag.

Artikel 2 stelt dat iedereen die schuldig bevonden wordt voor criminele zaken, het recht heeft de schul-

digverklaring of veroordeling voor te leggen aan een hogere rechtsmacht. De uitoefening van dat recht zal door een wet opgelegd worden. Uitzonderingen bestaan voor lichtere inbreuken of wanneer de betrokkene in eerste aanleg berecht is door de hoogste rechtsmacht of veroordeeld werd na een beroep tegen zijn vrijspraak.

Dit artikel kent elke persoon die door een rechtbank veroordeeld is wegens een strafbaar feit, het recht toe om zijn schuldigverklaring of veroordeling opnieuw te doen beoordelen door een hoger gerecht. Het is niet nodig dat deze persoon in alle gevallen de mogelijkheid heeft om zowel de schuldigverklaring als de veroordeling te laten beoordelen. Indien de veroordeelde persoon bijvoorbeeld verklaarde schuldig te zijn aan de overtreding waarvan hij verdacht wordt, kan dit recht beperkt worden tot de herziening van zijn veroordeling.

In vergelijking met de benaming van artikel 14, §5, van het BUPO-verdrag, werd de term ‘rechtbank’ toegevoegd om duidelijk aan te tonen dat dit artikel geen betrekking heeft op de overtredingen die beoordeeld worden door instanties die geen rechtbanken zijn in de zin van artikel 6 van het EVRM.

De beoordeling door een hoger gerecht wordt op uiteenlopende wijze geregeld in de diverse lidstaten van de Raad van Europa. In sommige landen kan de beoordeling, afhankelijk van het geval, beperkt worden tot de toepassing van de wet, zoals het beroep in cassatie. Andere landen kennen het beroep waarmee zowel de feiten als de rechtspunten voor een hoger gerecht kunnen gebracht worden. Dit artikel laat het aan de nationale wetgevingen over om de uitoefeningsmodaliteiten van dit recht te bepalen, met inbegrip van de gronden waarop het kan uitgeoefend worden.

Het tweede lid van onderhavig artikel laat uitzonderingen op het recht op hoger beroep in strafzaken toe:

- a) voor lichte overtredingen, zoals deze door de wet gedefinieerd worden;
- b) wanneer de betrokkene in eerste aanleg berecht werd door het hoogste gerecht, bijvoorbeeld omwille van zijn rang (minister, rechter of andere houder van een hoger ambt) of omwille van de aard van de overtreding;
- c) wanneer de betrokkene schuldig verklaard en veroordeeld werd na een beroep tegen zijn vrijspraak.

Om te beoordelen of een overtreding ‘licht’ is, wordt het criterium gehanteerd van de vraag of de overtreding al dan niet met een gevangenisstraf kan bestraft worden.

Volgens artikel 3 heeft iemand die het slachtoffer is van een gerechtelijke dwaling, recht op een schadevergoeding.

Dit artikel voorziet de schadeloosstelling, onder bepaalde voorwaarden, van de persoon die het slachtoffer is van een gerechtelijke dwaling.

De betrokken persoon moet eerst en vooral definitief schuldig verklaard zijn aan een strafbaar feit en een straf ondergaan hebben als gevolg van die veroordeling. Een beslissing is ‘definitief’ wanneer zij, volgens de geijkte uitdrukking, kracht van gewijsde kreeg. Dat is het geval wanneer zij onherroepelijk is, dat wil zeggen dat zij niet in aanmerking komt voor de gewone rechtsmiddelen of dat de partijen deze rechtsmiddelen uitgeput hebben of de termijn voor de uitoefening ervan laten verlopen hebben. Een vonnis bij verstek wordt daarom niet als definitief beschouwd zolang de nationale wet de mogelijkheid biedt om de procedure te hervatten. Onderhavig artikel geldt dus niet wanneer afgezien wordt van de beschuldiging of wanneer de beschuldigde persoon vrijgesproken wordt, hetzij door de rechtbank van eerste aanleg, hetzij door een hoger gerecht in het kader van een beroep.

Ten tweede geldt onderhavig artikel enkel voor het geval waarin de veroordeling van een persoon vernietigd wordt of wanneer hem gratie verleend is omdat, in beide gevallen, een nieuw of pas aan het licht gekomen feit onomstotelijk aantoonde dat er sprake is van een gerechtelijke dwaling, dat wil zeggen een ernstige fout in een proces die belangrijke schade berokkent aan de persoon die veroordeeld werd. Er moet dus geen schadevergoeding betaald worden wanneer de veroordeling vernietigd werd of gratie verleend werd om andere redenen. Anderzijds bevat dit artikel geen enkele regel betreffende de aard van de procedure die moet gevolgd worden om een gerechtelijke dwaling vast te stellen. Deze kwestie valt onder het nationale recht of de praktijk van de betrokken staat. De woorden “of wanneer gratie verleend werd” werden opgenomen omdat gratie in sommige rechtssystemen in bepaalde gevallen het beroepsmiddel kan zijn na een definitieve beslissing in plaats van een gerechtelijke procedure die tot de herziening van de veroordeling leidt.

Ten slotte is de schadeloosstelling niet verschuldigd wanneer aangetoond wordt dat het niet tijdig bekend worden van het onbekende feit, geheel of gedeeltelijk aan de veroordeelde persoon te wijten is.

Indien deze voorafgaande voorwaarden vervuld worden, voorziet onderhavig artikel dat de vergoeding gestort wordt “overeenkomstig de wet of de praktijk in de betrokken staat”. Deze woorden mogen in geen geval uitgelegd worden als het feit dat geen schadeloosstelling verschuldigd is wanneer de geldende wet of praktijk deze niet voorzien. De storting van een schadeloosstelling moet voorzien worden in alle gevallen waarop dit artikel van toepassing is. In de geest van de auteurs van dit artikel zijn de staten enkel verplicht om de personen schadeloos te stellen bij duidelijke gevallen van gerechtelijke dwaling, dat wil zeggen wanneer de veroordeelde persoon duidelijk onschuldig was. Dit artikel heeft niet als doel een compensatierecht toe te kennen als niet alle voorafgaande voorwaarden vervuld worden; bijvoorbeeld als een Hof van beroep een veroordeling vernietigd heeft omdat het een feit ontdekt heeft dat een redelijke twijfel heeft doen ontstaan over de schuld van de beklaagde en waarmee de rechter in eerste aanleg geen rekening zou gehouden hebben.

Artikel 4 legt het beginsel vast volgens hetwelk een persoon niet opnieuw strafrechtelijk kan vervolgd of gestraft worden door de jurisdicties van dezelfde staat, voor een overtreding waarvoor hij al onherroepelijk vrijgesproken of veroordeeld is door een definitief vonnis (principe ‘non bis in idem’).

Het is vooral op grond van dit rechtsbeginsel dat de Raad van State geoordeeld heeft dat dit protocol een gemengd karakter heeft.

De woorden “binnen de rechtsmacht van dezelfde staat”, beperken de toepassing van dit artikel tot het nationale vlak. Enkele andere instrumenten van de Raad van Europa, zoals het Europees verdrag op het gebied van uitlevering (1957), het Europees verdrag inzake de internationale geldigheid van strafvonnissen (1970) en het Europees verdrag over de overdracht van strafvervolgung (1972), regelen de toepassing van het principe ‘non bis in idem’ op internationaal vlak.

Het bleek niet nodig om de overtreding, zoals bij artikel 2, als ‘strafbaar feit’ te omschrijven, omdat de benaming van artikel 4 al de termen ‘strafrechtelijk’ en ‘strafprocesrecht’ bevat.

Dit artikel geldt enkel na de vrijspraak of de veroordeling van de betrokkene door een definitief vonnis, overeenkomstig de wet en het strafprocesrecht van de betrokken staat. Er moet dus een definitieve uitspraak zijn.

Het tweede lid van onderhavig artikel verduidelijkt dat de zaak overeenkomstig de wet van de betrokken staat kan heropend worden indien er aanwijzingen zijn van nieuwe of pas aan het licht gekomen feiten of indien er sprake was van een fundamenteel gebrek in het vorige proces, die de uitkomst van de zaak zou kunnen beïnvloeden, hetzij ten gunste, hetzij ten nadele van de betrokken persoon. De uitdrukking ‘nieuwe of pas aan het licht gekomen feiten’ omvat alle bewijsmiddelen betreffende de bestaande feiten. Het beginsel ‘non bis in idem’ sluit trouwens niet de heropening ten voordele van de veroordeelde, noch elke andere wijziging van het vonnis in zijn voordeel uit.

Onderhavig artikel geldt enkel voor de beoordeling en de veroordeling van een persoon in het kader van een strafzaak. Dat verhindert niet dat deze persoon, voor dezelfde daad, strafrechtelijk vervolgd wordt en het voorwerp is van een andere procedure (bijvoorbeeld een tuchtprocedure voor ambtenaren).

Het derde lid verduidelijkt dat er geen afwijkingen van onderhavig artikel krachtens artikel 15 van het EVRM toegestaan worden, in geval van oorlog of ander openbaar gevaar dat de staat bedreigt.

Artikel 5 bepaalt dat echtgenoten gelijke rechten en verantwoordelijkheden hebben in hun onderlinge relaties of ten aanzien van hun kinderen. Die bepaling belet staten niet om noodzakelijke maatregelen te treffen in het belang van de kinderen.

Onderhavig artikel legt het beginsel vast dat echtgenoten gelijke rechten en verantwoordelijkheden van civielrechtelijke aard hebben, zowel onderling als in hun betrekkingen met hun kinderen, wat betreft het huwelijk, tijdens het huwelijk en bij de ontbinding ervan.

Deze gelijkheid geldt ook voor de betrekkingen tussen echtgenoten, wat betreft hun persoon of hun goederen en in hun betrekkingen met hun kinderen. Het gaat dus over rechten en verantwoordelijkheden met een burgerlijk karakter. Deze bepaling geldt dus niet voor de andere rechtsdomeinen zoals het administratief, fiscaal, strafrechtelijk, sociaal en kerkelijk recht of nog het arbeidsrecht.

Het feit dat de echtgenoten gelijke rechten en verantwoordelijkheden hebben in hun betrekkingen met hun kinderen, verhindert niet dat de staten de vereiste maatregelen in het belang van de kinderen treffen. In dit kader kan verwezen worden naar de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, meer bepaald naar de artikelen 8 en 14 van het EVRM. Wat betreft artikel 8 (recht op eerbiediging van zijn gezinsleven) benadrukte het Hof de noodzaak om rekening te houden met de belangen van het kind. Wat betreft artikel 14 (beginsel van non-discriminatie) verduidelijkte het Hof dat dit artikel geschonden wordt wanneer het onderscheid niet objectief en redelijkerwijze gerechtvaardigd wordt.

Onderhavig artikel heeft betrekking op ‘echtgenoten’, wat de periode vóór het huwelijk uitsluit en geldt dus niet voor de voorwaarden inzake huwelijksbekwaamheid van de nationale wetgeving (zie hiervoor artikel 12 van het EVRM). De uitdrukking ‘wat betreft het huwelijk’ heeft betrekking op de juridische gevolgen van de afsluiting van het huwelijk.

Dit artikel mag niet uitgelegd worden als een hindernis voor de nationale instanties om naar behoren rekening te houden met alle relevante elementen wanneer zij een beslissing moeten nemen over de verdeling van de goederen bij ontbinding van het huwelijk.

Ten slotte impliceren de woorden “bij de ontbinding ervan” geen enkele plicht uit hoofde van de betrokken staat, om de ontbinding of speciale vormen voor de ontbinding van het huwelijk te voorzien.

Artikel 6 geeft aan dat elke staat bij de neerlegging van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring, het grondgebied kan aanduiden waarop het protocol van toepassing is. Daarna kan het toepassingsgebied uitgebreid worden door middel van een verklaring aan de secretaris-generaal van de Raad van Europa. Dergelijke verklaring kan later teruggetrokken of gewijzigd worden.

Dit artikel heeft betrekking op het territoriale toepassingsdomein van onderhavig protocol. Het stemt in zijn principe overeen met artikel 56 van het EVRM, met artikel 4 van het protocol nr. 1 en met artikel 5 van het protocol nr. 4, maar zijn formulering houdt rekening met de bepalingen van het model van de

eindbepalingen dat het Comité van ministers in februari 1980 goedkeurde.

Het vijfde lid van dit artikel verduidelijkt dat een staat die de toepassing van het protocol tot bepaalde grondgebieden uitbreidde, elk van deze grondgebieden en het grondgebied waarop het protocol krachtens zijn bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring door deze staat geldt, voor de toepassing van artikel 1 van het protocol als onderscheiden grondgebieden mag behandelen.

Onderhavig artikel heeft niet de bedoeling om een federale staat toe te staan bepaalde delen van zijn grondgebied uit de toepassing van onderhavig protocol uit te sluiten.

Volgens artikel 7 beschouwen de partijen de artikelen 1 tot en met 6 van het protocol als bijkomende artikelen bij het EVRM en zijn alle bepalingen van het EVRM van toepassing.

Dit artikel wil de verhoudingen tussen het protocol en het EVRM verduidelijken door erop te wijzen dat de bepalingen van dit laatste van toepassing zijn op de artikelen 1 tot 6 van onderhavig protocol. Van die bepalingen kan meer bepaald artikel 53 benadrukt worden, dat stelt dat “geen bepaling van onderhavig verdrag zal uitgelegd worden als beperkingen op te leggen of inbreuken te maken op de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden die kunnen verzekerd worden ingevolge de wetten van enige verdragsluitende staat of ingevolge enig ander verdrag waarbij deze verdragsluitende staat partij is.”. Het staat vast dat dit artikel een rol speelt in de verhouding tussen onderhavig protocol en het EVRM zelf. Het protocol nr. 7 zal niet uitgelegd worden als een inbreuk op de rechten die het EVRM en zijn aanvullende protocollen erkennen.

Artikel 8 stelt dat het protocol open staat voor ondertekening door de lidstaten van de Raad van Europa die het EVRM ondertekend hebben. Bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring is niet mogelijk zonder een gelijktijdige of eerdere ratificatie van het EVRM. De secretaris-generaal van de Raad van Europa treedt op als depositaris.

In artikel 9 staat dat het protocol in werking treedt de eerste dag van de maand die volgt na verloop van twee maanden na de datum waarop zeven lidstaten

van de Raad van Europa meegedeeld hebben dat zij gebonden zijn door het protocol. Voor de andere lidstaten treedt het in werking de eerste dag van de maand die volgt na verloop van twee maanden na de datum waarop zij hun akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring neergelegd hebben.

Artikel 10 geeft de taken aan die de depositaris moet uitoefenen.

III. GEMENGD KARAKTER EN PROCEDURE-VERLOOP

1. Gemengd karakter

In zijn advies van 26 oktober 2005 op vraag van de federale minister van Buitenlandse Zaken, stelt de Raad van State dat het protocol nr. 7 een gemengd karakter heeft in de zin van artikel 167, §4, van de Grondwet. Volgens de Raad moeten de wetgevers van zowel de federale overheid als van de gemeenschappen en de gewesten het principe ‘non bis in idem’ naleven als zij binnen hun bevoegdheden, strafrechtelijke sancties opleggen (artikel 4 van het protocol nr. 7).

Niettegenstaande de Raad van State het gemengd karakter van het protocol nr. 7 voorstelde op basis van artikel 4, was de Federale Overheidsdienst (FOD) Justitie van mening dat ook de artikelen 2 en 3 bepalingen bevatten die als gemengd kunnen beschouwd worden.

De Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), bepaalde in zijn vergadering van 17 januari 2006 dat het protocol nr. 7 een gemengd karakter heeft (bevoegdheden van zowel de federale overheid als van de gemeenschappen en de gewesten). De ICBB heeft op 17 mei 2006 die beslissing bekrachtigd.

Het protocol nr. 7 werd op 11 mei 2005 namens België ondertekend door de Permanente Vertegenwoordiger van België bij de RVE. Na de gemengdverklaring moest de ondertekeningsformule aangepast worden. Onder de handtekening van de Permanente Vertegenwoordiger werd geschreven dat de handtekening ook de gemeenschappen en de gewesten verbindt.

2. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)

Het dagelijks bestuur van de SERV sloot zich op 11 april 2007 aan bij het ontwerp van regeringsbeslissing.

3. Advies van de Raad van State

In zijn advies van 2 augustus 2007 maakte de Raad van State twee algemene opmerkingen.

Enerzijds stelt de Raad dat de rechtszekerheid beter zou gewaarborgd worden indien in artikel 2 van het ontwerp van decreet zou gepreciseerd worden dat protocol nr. 7, zoals het gewijzigd is bij artikel 2.7 van protocol nr. 11, volkomen gevolg zal hebben.

Anderzijds acht de Raad van State het wenselijk dat de inhoud van paragraaf 9 van het toelichtend rapport opgenomen wordt in de memorie van toelichting. Immers, deze verwijst naar de interpretatieve verklaring die België geformuleerd heeft in verband met de woorden ‘verblijf’ en ‘wettig’ in het artikel 1 van het protocol nr. 7. Deze woorden moeten in de betekenis gelezen worden die België eraan geeft in paragraaf 9 van zijn toelichtend rapport.

Het ontwerp van decreet en de memorie van toelichting werden aangepast volgens de opmerkingen van de Raad van State.

De Raad besteedt ook aandacht aan artikel 4 van het protocol nr. 7 waarin het beginsel ‘non bis in idem’ vastgelegd wordt. Volgens de Raad bestaat het enige gevolg van de bekrachtiging van artikel 4 erin dat de bestraffing van de schending van het beginsel ‘non bis in idem’ aan kracht zal winnen, aangezien het Europees Hof voortaan bevoegd zal zijn om daarvan kennis te nemen. Deze opmerking noopt niet tot een aanpassing van het ontwerp van decreet of van de memorie van toelichting.

4. Inwerkingtreding

Het protocol nr. 7 trad in werking op 1 november 1988, de eerste dag van de maand die volgde na verloop van twee maanden nadat Denemarken op 18 augustus 1988 als 7de lidstaat van de Raad van

Europa zijn akte van bekrachtiging neergelegd had. Op 1 november 1988 trad het protocol nr. 7 eveneens in werking voor Zweden, Frankrijk, Oostenrijk, Ierland, Griekenland en Zwitserland.

Voor de andere lidstaten treedt het in werking de eerste dag van de maand die volgt na verloop van twee maanden na de datum waarop zij hun akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring neergelegd hebben.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

*De Vlaamse minister van Bestuurszaken,
Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,*

Geert BOURGEOIS

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met het protocol nr. 7 bij het verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, opgemaakt in Straatsburg op 22 november 1984

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Het protocol nr. 7 bij het verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, opgemaakt in Straatsburg op 22 november 1984, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,

Geert BOURGEOIS

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Brussel, 11 april 2007
AG-IT/07-081

Departement Internationaal Vlaanderen
De heer JONGBLOET Koen
Afdelingshoofd
Boudewijnlaan 30

1000 BRUSSEL

Betreft: Principiële goedkeuring van het ontwerp van decreet houdende instemming met het Protocol nr. 7 bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM), opgemaakt in Straatsburg op 22 november 1984

Geachte heer,

De SERV werd om advies gevraagd betreffende bovenvermelde aangelegenheid. Het dagelijks bestuur van de SERV heeft de teksten van het ontwerpdecreet doorgenomen en sluit zich aan bij het voorliggende ontwerp van regeringsbeslissing.

In de hoop u hiermee van dienst te zijn geweest, tekenen wij,

met de meeste hoogachting,

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Caroline Copers
voorzitter

kopie : minister Bourgeois

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

CE

KONINKRIJK BELGIË
-----ADVIES 43.420/1/V
VAN 2 AUGUSTUS 2007VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste vakantiekamer, op 19 juli 2007 door de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende instemming met het protocol nr. 7 bij het verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, opgemaakt in Straatsburg op 22 november 1984", heeft het volgende advies gegeven:

CDC

43.420/1/V

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

Wat die drie punten betreft, geeft het voorontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

I. ALGEMENE OPMERKINGEN

1. Onderschrijving van artikel 2.7 van Protocol nr. 11

In de memorie van toelichting bij het ontwerp wordt aangegeven dat de ter instemming liggende tekst de tekst is van het protocol, zoals gewijzigd, en worden de wijzigingen opgesomd. De tekst van het verdrag die bij het ontwerp is gevoegd is de aangepaste tekst.

Hoewel een misverstand dus in beginsel uitgesloten is, zou de rechtszekerheid beter worden gewaarborgd indien in artikel 2 van het onderzochte voorontwerp zou worden gepreciseerd dat Protocol nr. 7, zoals het is gewijzigd bij artikel 2.7 van Protocol nr. 11, volkomen gevolg zal hebben.

2. Interpretatieve verklaring van de Belgische regering

De memorie van toelichting bevat een verwijzing naar de interpretatieve verklaring die de Belgische regering heeft geformuleerd op het ogenblik van de ondertekening van onderhavig Protocol betreffende artikel 1 daarvan. Die verklaring is niet opgenomen in het ontwerp van decreet. In de memorie van toelichting wordt er wel naar verwezen in de volgende bewoordingen:

"Op het ogenblik van de ondertekening van onderhavig protocol, heeft de Belgische Regering de volgende interpretatieve verklaring betreffende artikel 1 geformuleerd: België verstaat de woorden «verblijf» en «wettig» zoals vermeld in artikel 1, in de betekenis van § 9 van zijn verklarend verslag".

.../...

CDC

43.420/1/V

Het is wenselijk de tekst van paragraaf 9 van het voormelde verklarend verslag eveneens in de memorie van toelichting op te nemen.

II. ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 4

In deze bepaling wordt het beginsel "non bis in idem" vastgelegd, dat reeds erkend is in artikel 14, lid 7, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, waarvan de rechtstreekse werking niet wordt betwist.

De afdeling wetgeving heeft reeds herhaaldelijk gesteld wat volgt:

"Artikel 14, lid 7, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten bepaalt het volgende: «Niemand mag voor een tweede keer worden berecht of gestraft voor een strafbaar feit waarvoor hij reeds overeenkomstig de wet en het procesrecht van elk land bij einduitspraak is veroordeeld of waarvan hij is vrijgesproken (beginsel non bis in idem).

Uit deze bepaling en uit het algemene rechtsbeginsel dat daarin vervat is ⁽¹⁾ volgt dat iemand die een bepaald strafbaar feit heeft gepleegd, daarvoor in de regel niet zowel met een strafsancie als met een administratieve sancie kan worden gestraft, toch zeker niet wanneer, zoals in het onderhavige geval, de als administratieve sancie aangemerkte sancie een strafrechtelijk karakter vertoont in de zin van artikel 6 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden ^{(2) (3)}.

⁽¹⁾ Cass., 20 februari 1991, Arr. Cass. 1990 (91), blz. 671, nr. 335. Zie E. Willemart, "Les amendes fiscales et les droits du contribuable", J.T., 1999, 757 tot 767.

⁽²⁾ Wat betreft de strafrechtelijke aard van de administratieve sancties bepaald in artikel 119bis van de nieuwe gemeentewet, wordt verwezen naar advies 28.776/4, uitgebracht op 3 februari 1999, over een voorontwerp dat de wet van 13 mei 1999 tot invoering van gemeentelijke administratieve sancties is geworden (*Parl. St.*, Kamer 1998-99, nr. 2031/1).

⁽³⁾ Zie bijvoorbeeld advies 34.690/2, uitgebracht op 12 februari 2003 over een voorontwerp dat ontstaan heeft gegeven aan de wet van 7 mei 2004 tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming en de nieuwe gemeentewet (*Parl. St.*, Kamer, DOC 50, 2367/001).

.../...

CDC

43.420/1/V

Het enige gevolg van de bekrachtiging van artikel 4 van Protocol nr. 7 zal er dus in bestaan dat de bestraffing van de schending van het beginsel "non bis in idem" aan kracht zal winnen, aangezien het Europees Hof voortaan bevoegd zal zijn om daarvan kennis te nemen.

CE

43.420/1/V

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BOVIN, J. BAERT,	staatsraden,
	H. COUSY,	assessor van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. PAS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Het protocol nr. 7 bij het verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, opgemaakt in Straatsburg op 22 november 1984, zoals gewijzigd bij artikel 2.7 van het protocol nr. 11, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 5 oktober 2007.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

*De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands
Beleid, Media en Toerisme,*

Geert BOURGEOIS

BIJLAGE:

Protocol nr. 7 bij het verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

Protocol Nr. 7 bij het Verdrag ter Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden

De Lidstaten van de Raad van Europa die dit Protocol hebben ondertekend, Vastbesloten verdere stappen te nemen ter verzekering van de collectieve waarborging van bepaalde rechten en vrijheden door middel van het Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 (hierna te noemen "het Verdrag"), Zijn het volgende overeengekomen :

Artikel 1 - Procedurele waarborgen met betrekking tot de uitzetting van vreemdelingen

1. Een vreemdeling die wettig verblijft op het grondgebied van een Staat wordt niet uitgezet behalve ingevolge een overeenkomstig de wet genomen beslissing en hem wordt toegestaan:
 - a. redenen aan te voeren tegen zijn uitzetting,
 - b. zijn zaak opnieuw te doen beoordelen, en
 - c. zich met dit doel te doen vertegenwoordigen bij de bevoegde instantie of bij een of meer door die instantie aangewezen personen.
2. Een vreemdeling kan worden uitgezet vóór de uitoefening van zijn rechten ingevolge het eerste lid, letters a, b en c van dit artikel, wanneer een zodanige uitzetting noodzakelijk is in het belang van de openbare orde of is gebaseerd op redenen van de nationale veiligheid.

Artikel 2 - Recht op hoger beroep in strafzaken

1. Iedereen die door een gerecht is veroordeeld wegens een strafbaar feit, heeft het recht zijn schuldigverklaring of veroordeling opnieuw te doen beoordelen door een hoger gerecht. De uitoefening van dit recht, met inbegrip van de gronden waarop het kan worden uitgeoefend, wordt bij de wet geregeld.
2. Op dit recht zijn uitzonderingen mogelijk met betrekking tot lichte overtredingen, zoals bepaald in de wet, of in gevallen waarin de betrokkene in eerste aanleg werd berecht door het hoogste gerecht of werd veroordeeld na een beroep tegen vrijspraak.

Artikel 3 - Schadeloosstelling in geval van gerechtelijke dwaling

Wanneer iemand wegens een strafbaar feit onherroepelijk is veroordeeld en het vonnis vervolgens is vernietigd of wanneer hem daarna gratie is verleend, op grond van de overweging dat een nieuw of pas aan het licht gekomen feit onomstotelijk aantoonde dat van een gerechtelijke dwaling sprake is, wordt degene die als gevolg van die veroordeling straf heeft ondergaan schadeloos gesteld overeenkomstig de wet of de praktijk van de betrokken Staat, tenzij wordt aangetoond dat het niet tijdig bekend worden van het onbekende feit geheel of gedeeltelijk aan hem te wijten is.

Artikel 4 - Recht om niet tweemaal te worden berecht of gestraft

1. Niemand wordt opnieuw berecht of gestraft in een strafrechtelijke procedure binnen de rechtsmacht van dezelfde Staat voor een strafbaar feit waarvoor hij reeds onherroepelijk is vrijgesproken of veroordeeld overeenkomstig de wet en het strafprocesrecht van die Staat.
 2. De bepalingen van het voorgaande lid beletten niet de heropening van de zaak overeenkomstig de wet en het strafprocesrecht van de betrokken Staat, indien er aanwijzingen zijn van nieuwe of pas aan het licht gekomen feiten, of indien er sprake was van een fundamenteel gebrek in het vorige proces, die de uitkomst van de zaak zouden of zou kunnen beïnvloeden.
 3. Afwijking van dit artikel krachtens Artikel 15 van het Verdrag is niet toegestaan.
- 20

Artikel 5 - Gelijke rechten van echtgenoten

Echtgenoten hebben gelijke rechten en verantwoordelijkheden van civielrechtelijke aard, zowel onderling als in hun betrekkingen met hun kinderen, wat betreft het huwelijk, tijdens het huwelijk en bij de ontbinding ervan. Dit artikel belet de Staten niet de in het belang van de kinderen noodzakelijke maatregelen te nemen.

Artikel 6 - Territoriale werkingssfeer

1. Iedere Staat kan op het tijdstip van ondertekening of van neerlegging van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring het grondgebied of de grondgebieden aanwijzen waarop dit Protocol van toepassing zal zijn, alsmede de mate aangeven waarin hij zich ertoe verbindt de bepalingen van dit Protocol van toepassing te doen zijn op dit grondgebied of deze grondgebieden.
2. Iedere Staat kan, op elk later tijdstip, door middel van een aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa gerichte verklaring, de toepassing van dit Protocol uitbreiden tot ieder ander in de verklaring aangewezen grondgebied. Met betrekking tot dat grondgebied treedt het Protocol in werking op de eerste dag van de maand volgende op het verstrijken van een tijdvak van twee maanden na de datum waarop die verklaring door de Secretaris-Generaal is ontvangen.
3. Iedere overeenkomstig de twee vorige leden afgelegde verklaring kan, met betrekking tot elk in die verklaring aangewezen grondgebied, worden ingetrokken of gewijzigd door middel van een aan de Secretaris-Generaal gerichte kennisgeving. De intrekking of wijziging wordt van kracht op de eerste dag van de maand volgende op het verstrijken van een tijdvak van twee maanden na de datum waarop die kennisgeving door de Secretaris-Generaal is ontvangen.
4. Een overeenkomstig dit artikel afgelegde verklaring wordt geacht te zijn afgelegd overeenkomstig Artikel 56, eerste lid, van het Verdrag.
5. Het grondgebied van iedere Staat waarvoor dit Protocol van toepassing is krachtens bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring door die Staat en elk grondgebied waarvoor dit Protocol van toepassing is krachtens een door die Staat ingevolge dit artikel afgelegde verklaring kunnen, voor de toepassing van de verwijzing in Artikel 1 naar het grondgebied van een Staat, als afzonderlijke grondgebieden worden behandeld.
6. Iedere Staat die een verklaring heeft afgelegd in overeenstemming met het eerste of tweede lid van dit artikel, kan te allen tijde daarna voor één of meer gebieden waarop de verklaring betrekking heeft, verklaren dat hij de bevoegdheid van het Hof aanvaardt om kennis te nemen van verzoekschriften van natuurlijke personen, niet-gouvernementele organisaties of groepen personen, bedoeld in Artikel 34 van het Verdrag, ten aanzien van de Artikelen 1 tot en met 5 van dit Protocol.

Artikel 7 - Verhouding tot het Verdrag

Door de Staten die Partij zijn, worden de Artikelen 1 tot en met 6 van dit Protocol als aanvullende artikelen op het Verdrag beschouwd; alle bepalingen van het Verdrag zijn dienovereenkomstig van toepassing.

Artikel 8 - Ondertekening en bekrachtiging

Dit Protocol staat open voor ondertekening door de Lidstaten van de Raad van Europa die het Verdrag hebben ondertekend. Het dient te worden bekrachtigd, aanvaard of goedgekeurd. Een Lidstaat van de Raad van Europa kan dit Protocol niet bekrachtigen, aanvaarden of goedkeuren, zonder dat die Staat tezelfder tijd of voordien het Verdrag heeft bekrachtigd. De akten van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring worden neergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

Artikel 9 - Inwerkingtreding

1. Dit Protocol treedt in werking op de eerste dag van de maand volgende op het verstrijken van een tijdvak van twee maanden na de datum waarop zeven Lidstaten van de Raad van Europa hun instemming door het Protocol te worden gebonden tot uitdrukking hebben gebracht overeenkomstig het bepaalde in Artikel 8.
2. Met betrekking tot iedere Lidstaat die later zijn instemming door het Protocol te worden gebonden tot uitdrukking brengt, treedt dit in werking op de eerste dag van de maand volgend op het verstrijken van een tijdvak van twee maanden na de datum waarop de akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring is neergelegd.

Artikel 10 - Taken van de depositaris

De Secretaris-Generaal van de Raad van Europa geeft de Lidstaten kennis van :

- a. iedere ondertekening;
- b. de neerlegging van iedere akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring;
- c. iedere datum van inwerkingtreding van dit Protocol overeenkomstig de Artikelen 6 en 9;
- d. iedere andere handeling, kennisgeving of mededeling met betrekking tot dit Protocol.

Ten blijk daarvan de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gemachtigd, dit Protocol hebben ondertekend. GEDAAN te Straatsburg, op 22 november 1984, in de Engelse en de Franse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek, in een enkel exemplaar, hetwelk zal worden neergelegd in het archief van de Raad van Europa. De Secretaris-Generaal van de Raad van Europa zal gewaarmerkte afschriften doen toekomen aan iedere Lidstaat van de Raad van Europa.

**PROTOCOL No. 7
TO THE CONVENTION FOR THE PROTECTION
OF HUMAN RIGHTS AND FUNDAMENTAL FREEDOMS**

**PROTOCOLE N° 7
À LA CONVENTION DE SAUVEGARDE
DES DROITS DE L'HOMME
ET DES LIBERTÉS FONDAMENTALES**

The member States of the Council of Europe signatory hereto,

Being resolved to take further steps to ensure the collective enforcement of certain rights and freedoms by means of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms signed at Rome on 4 November 1950 (hereinafter referred to as "the Convention"),

Have agreed as follows :

Article 1

1. An alien lawfully resident in the territory of a State shall not be expelled therefrom except in pursuance of a decision reached in accordance with law and shall be allowed :

- a. to submit reasons against his expulsion,
- b. to have his case reviewed, and
- c. to be represented for these purposes before the competent authority or a person or persons designated by that authority.

2. An alien may be expelled before the exercise of his rights under paragraph 1.a, b and c of this Article, when such expulsion is necessary in the interests of public order or is grounded on reasons of national security.

Article 2

1. Everyone convicted of a criminal offence by a tribunal shall have the right to have his conviction or sentence reviewed by a higher tribunal. The exercise of this right, including the grounds on which it may be exercised, shall be governed by law.

2. This right may be subject to exceptions in regard to offences of a minor character, as prescribed by law, or in cases in which the person concerned was tried in the first instance by the highest tribunal or was convicted following an appeal against acquittal.

Article 3

When a person has by a final decision been convicted of a criminal offence and when subsequently his conviction has been reversed, or he has been pardoned, on the ground that a new or newly discovered fact shows conclusively that there has been a miscarriage of justice, the person who has suffered punishment as a result of such conviction shall be compensated according to the law or the practice of the State concerned, unless it is proved that the non-disclosure of the unknown fact in time is wholly or partly attributable to him.

Article 4

1. No one shall be liable to be tried or punished again in criminal proceedings under the jurisdiction of the same State for an offence for which he has already been finally acquitted or convicted in accordance with the law and penal procedure of that State.

2. The provisions of the preceding paragraph shall not prevent the reopening of the case in accordance with the law and penal procedure of the State concerned, if there is evidence of new or newly discovered facts, or if there has been a fundamental defect in the previous proceedings, which could affect the outcome of the case.

3. No derogation from this Article shall be made under Article 15 of the Convention.

Article 5

Spouses shall enjoy equality of rights and responsibilities of a private law character between them, and in their relations with their children, as to marriage, during marriage and in the event of its dissolution. This Article shall not prevent States from taking such measures as are necessary in the interests of the children.

Article 6

1. Any State may at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, specify the territory or territories to which this Protocol shall apply and state the extent to which it undertakes that the provisions of this Protocol shall apply to such territory or territories.
2. Any State may at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Protocol to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of two months after the date of receipt by the Secretary General of such declaration.
3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn or modified by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal or modification shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of two months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.
4. A declaration made in accordance with this Article shall be deemed to have been made in accordance with paragraph 1 of Article 63 of the Convention.
5. The territory of any State to which this Protocol applies by virtue of ratification, acceptance or approval by that State, and each territory to which this Protocol is applied by virtue of a declaration by that State under this Article, may be treated as separate territories for the purpose of the reference in Article 1 to the territory of a State.

Article 7

1. As between the States Parties, the provisions of Articles 1 to 6 of this Protocol shall be regarded as additional Articles to the Convention, and all the provisions of the Convention shall apply accordingly.
2. Nevertheless, the right of individual recourse recognised by a declaration made under Article 25 of the Convention, or the acceptance of the compulsory jurisdiction of the Court by a declaration made under Article 46 of the Convention, shall not be effective in relation to this Protocol unless the State concerned has made a statement recognising such right, or accepting such jurisdiction in respect of Articles 1 to 5 of this Protocol.

Article 8

This Protocol shall be open for signature by member States of the Council of Europe which have signed the Convention. It is subject to ratification, acceptance or approval. A member State of the Council of Europe may not ratify, accept or approve this Protocol without previously or simultaneously ratifying the Convention. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 9

1. This Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of two months after the date on which seven member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Protocol in accordance with the provisions of Article 8.

2. In respect of any member State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of two months after the date of the deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 10

The Secretary General of the Council of Europe shall notify all the member States of the Council of Europe of :

- a.* any signature ;
- b.* the deposit of any instrument of ratification, acceptance or approval ;
- c.* any date of entry into force of this Protocol in accordance with Articles 6 and 9 ;
- d.* any other act, notification or declaration relating to this Protocol.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Strasbourg, this 22nd day of November 1984, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe.

En foi de quoi, les soussignés dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Protocole.

Fait à Strasbourg, le 22 novembre 1984, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Etats membres du Conseil de l'Europe.

For the Government
of the Republic of Austria :

Pour le Gouvernement
de la République d'Autriche :

For the Government
of the Kingdom of Belgium :

Pour le Gouvernement
du Royaume de Belgique :

For the Government
of the Republic of Cyprus :

Pour le Gouvernement
de la République de Chypre :

For the Government
of the Kingdom of Denmark :

Pour le Gouvernement
du Royaume de Danemark :

Erling VILHELM QUADE

**For the Government
of the French Republic :**

**Pour le Gouvernement
de la République française :**

Roland DUMAS

**For the Government
of the Federal Republic of Germany :**

**Pour le Gouvernement
de la République Fédérale d'Allemagne :**

**For the Government
of the Hellenic Republic :**

**Pour le Gouvernement
de la République hellénique :**

Theodoros PAGALOS

**For the Government
of the Icelandic Republic :**

**Pour le Gouvernement
de la République islandaise :**

**For the Government
of Ireland :**

**Pour le Gouvernement
d'Irlande :**

For the Government
of the Italian Republic :

Pour le Gouvernement
de la République italienne :

Paolo Massimo ANTICI

For the Government
of the Principality of Liechtenstein :

Pour le Gouvernement
de la Principauté de Liechtenstein :

For the Government
of the Grand Duchy of Luxembourg :

Pour le Gouvernement
du Grand-Duché de Luxembourg :

Robert GOEBBELS

For the Government
of Malta :

Pour le Gouvernement
de Malte :

For the Government
of the Kingdom of the Netherlands :

Pour le Gouvernement
du Royaume des Pays-Bas :

Hans van den BROEK

For the Government
of the Kingdom of Norway :

Pour le Gouvernement
du Royaume de Norvège :

Svenn STRAY

For the Government
of the Portuguese Republic :

Pour le Gouvernement
de la République portugaise :

Jaime GAMA

For the Government
of the Kingdom of Spain :

Pour le Gouvernement
du Royaume de l'Espagne :

Fernando MORAN

For the Government
of the Kingdom of Sweden :

Pour le Gouvernement
du Royaume de Suède :

Lennart BODSTROEM

For the Government
of the Swiss Confederation :

Pour le Gouvernement
de la Confédération suisse :

For the Government
of the Turkish Republic :

Pour le Gouvernement
de la République turque :

For the Government
of the United Kingdom of Great Britain
and Northern Ireland :

Pour le Gouvernement
du Royaume-Uni de Grande-Bretagne
et d'Irlande du Nord :

Certified a true copy of the sole original
documents, in English and in French, de-
posited in the archives of the Council of
Europe.

Copie certifiée conforme à l'exemplaire
original unique en langues française et an-
glaise, déposé dans les archives du Conseil
l'Europe.

Strasbourg, this 28th November 1984.

Strasbourg, le 28 novembre 1984

The Director of Legal Affairs
of the Council of Europe,

Le Directeur des Affaires juridiques
du Conseil de l'Europe,

Erik HARREMOES